

Sygn. akt II Ca 954/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lutego 2013r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Barbara Nowicka

Sędziowie: SO Jerzy Dydo

SO Alicja Chrzan

Protokolant: Alicja Marciniak

po rozpoznaniu w dniu 12 lutego 2013r. w Świdnicy

na rozprawie

sprawy z powództwa B. B.

przeciwko B. P.

o nakazanie złożenia oświadczenia woli

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Świdnicy

z dnia 15 października 2012r., sygn. akt I C 544/12

I oddala apelację;

II nie obciąża powoda kosztami postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt II Ca 954/12

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 15.10.2012r Sąd Rejonowy w Świdnicy I Wydział Cywilny oddalił powództwo B. B. przeciwko pozwanej B. P. o nakazanie złożenia oświadczenia woli przeniesienia na rzecz powoda udziału w 1/2 własności lokalu mieszkalnego położonego w S. przy ul.(...) oraz obciążył powoda kosztami procesu.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwana B. P. jest córką powoda B. B. i jego zmarłej żony H. B.. Przed śmiercią H. B. chorowała, a pozwana opiekowała się nią, przeprowadzając dializy, wożąc do lekarzy. Druga córka powoda i H. B., świadek A. S. nie uczestniczyła w opiece nad rodzicami i utrzymywała z nimi sporadyczny kontakt, pomimo że mieszkała niedaleko nich.

W październiku 2006 r. rodzice pozwanej postanowili wykupić wynajmowane mieszkanie, położone w S. przy ulicy (...), opisane w Księdze wieczystej Kw nr (...), prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Świdnicy, a pieniądze na

jego wykupienie przekazała im pozwana. Powód i jego żona postanowili, że mieszkanie będzie stanowiło własność pozwanej, a formalności dopełnią poprzez zawarcie umowy darowizny.

Dnia 30 października 2007 r. powód B. B. i jego żona H. B. darowali córce, pozwanej B. P. po 1/2 udziału we współwłasności lokalu mieszkalnego, położonego w S. przy ulicy (...), opisanego w Księdze wieczystej Kw nr (...), prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Świdnicy. Umowa została zawarta przez pozwaną w imieniu własnym i jej rodziców, których była pełnomocnikiem. Pozwana ustanowiła na tej nieruchomości na rzecz darczyńców bezpłatną dożywotnią służebność mieszkania.

Po zawarciu umowy darowizny, pozwana opłacała opłaty związane z mieszkaniem, poza opłatami za media, za które płacili jej rodzice. Taki sposób opłat związanych z mieszkaniem utrzymał się do chwili obecnej.

Po śmierci żony powoda, H. B., pozwana często odwiedzała ojca, robiła mu zakupy, organizowała wizyty lekarskie, na które go dowoziła. Pozwana zapewniła powodowi osoby, przychodzące do niego, aby posprzątać mieszkanie, a po powrocie ze szpitala z uwagi na złamanie kości udowej, także opiekunkę, która przynosiła mu jedzenie, wykonywała czynności higieniczne, podawała leki. Pozwana częściowo finansowała wydatki z tym związane, jeśli przekraczały one miesięczne możliwości finansowe powoda. Powód wskazywał pozwaną, jako osobę upoważnioną do uzyskania informacji o jego stanie zdrowia w czasie pobytów w szpitalach. Świadek A. S. nie odwiedzała ojca od czasu, gdy ją zwyzywał, co miało miejsce pół roku po śmierci jego żony.

Pozwana podczas pobytu powoda w placówce zdrowotnej, przeprowadziła remont mieszkania, usuwając część zniszczonych rzeczy. Powód najpierw był zadowolony z przeprowadzonych prac, ale gdy pomiędzy stronami rozpoczął się konflikt, to zarzucił pozwanej kradzież tych rzeczy.

Powód choruje na choroby przewlekłe, między innymi na niewydolność oddechową, zatrzymanie moczu, niewydolność serca, zapalenie i zakrzepowe zapalenie żył.

Powód ma problem alkoholowy i nadużywa leków, zaciągnął też kredyty w bankach, które dzięki pomocy pozwanej zostały skonsolidowane. Powód ma porywczy charakter, używa słów wulgarnych.

W dniu 1 czerwca 2011 r. powód upadł w mieszkaniu i doznał złamania przez- i podkrętarzowego kości udowej prawej z odłamaniem krętarza mniejszego z przemieszczeniem odłamów złamania. W szpitalu przeprowadzono leczenie operacyjne : zamkniętą repozycję złamania przezkrętarzowego kości udowej prawej i stabilizację gwoździem śródszpikowym krętarzowym. W dniu 10 czerwca 2011 r. powód został wypisany do domu z zaleceniem, między innymi, zmiany opatrunków, co 2 dzień, reżimu łóżkowego z zakazem siadania z opuszczeniem kończyny dolnej prawej poza obręb łóżka przez 8 tygodni, rehabilitacji.

Po opuszczeniu szpitala przez powoda pozwana wynajęła dla niego odchylane, regulowane pilotem, łóżko, nabyła też materac przeciwoleżynowy. Pozwana zapewniła powodowi codzienne wizyty rehabilitanta. Pozwana pobierała od czerwca 2011 r. emeryturę za powoda, z pieniędzy tych opłacała wynagrodzenie opiekunki, rehabilitanta, zakup leków, wyżywienia, opłaty za media, a gdy pieniędzy tych brakowało, to różnicę pokrywała z własnych funduszy. Pozwana przedkładała powodowi rozliczenia miesięczne. Emerytura powoda wynosi około 1.600 zł miesięcznie.

W dniach od 6 sierpnia 2011 r. do 3 września 2011 r. powód przebywał w Zespole (...) w J. na leczeniu rehabilitacyjnym. Załatwieniem formalności i dowozem powoda do ośrodka zajmowała się pozwana.

Pozwana dnia 5 września 2011 r. zgłosiła w Ośrodku Pomocy Społecznej w S. wniosek o pomoc usługową wobec powoda. Od 3 kwietnia 2012 r. osobą, sprawującą opiekę na powodem jest jego druga córka A. S..

Pozwana zapłaciła za węgiel, który został zamówiony przez powoda do ogrzewania mieszkania i chciała, aby pieniądze zostały jej zwrócone w ratach.

Pozwana przedłożyła powodowi do podpisu oświadczenie do pobierania przez nią jego emerytury od października 2011 r. do lutego 2012 r. włącznie. Powód odmówił podpisu tego oświadczenia.

Powód wyrzucił pozwaną z mieszkania i zerwał z nią stosunki.

Pismem z dnia 21 marca 2012 r. powód odwołał darowiznę 1/2 udziału we współwłasności lokalu mieszkalnego, położonego w S. przy ulicy (...), opisanego w Księdze wieczystej Kw nr (...), prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Świdnicy wobec rażącej niewdzięczności pozwanej w postaci żądania przez nią pieniędzy za sprawowaną opiekę, a także wykorzystywania jego trudnej sytuacji spowodowanej wiekiem i chorobą.

Powód jest osobą zaliczoną do znacznego stopnia niepełnosprawności i wymaga stałej opieki innej osoby.

Powód w dniu 12 kwietnia 2012 r. zmienił swój wcześniejszy testament i powołał do całości spadku po sobie córkę A. S., zaś pozwaną i jej córkę, a swoją wnuczkę, A. P., wydziedziczył, ponieważ uporczywie niedopełniają względem niego obowiązków rodzinnych, to jest wnuczka od 6 lat, a pozwana od 7 miesięcy, nie interesują się nim, nie odwiedzają go i nie pomagają w chorobie.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał, że powództwo jest bezzasadne, ponieważ oświadczenie powoda o odwołaniu darowizny ze względu na rzekomą rażącą niewdzięczność pozwanej nie było skuteczne. Według Sądu Rejonowego zgromadzony materiał dowodowy w szczególności dowody z zeznań świadka, dokumentów nie potwierdzają zarzutu powoda, aby pozwana nie opiekowała się nim, żądała za opiekę pieniędzy. Pozwana nie tylko nie pobierała pieniędzy za sprawowanie opieki, ale też dokładała własne pieniądze do zaspokojenia kosztów opieki ojca, które wzrosły szczególnie po jego wypadku. Pozwana zapewniła ojcu wizyty opiekuna trzy razy dziennie, a także codzienną rehabilitację, wynajęła specjalistyczne łóżko i zakupiła materac przeciwoleżynowy. Emerytura powoda w wysokości 1.600 zł miesięcznie nie pokrywała tych kosztów w całości. Pozwana rozliczała się z powodem z pobieranej za niego emerytury od czerwca 2011 do sierpnia 2011r. W ocenie Sądu zachowaniu pozwanej wobec powoda nie można zarzucić, że było niewdzięczne i to w stopniu rażącym. O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art.98 kpc

Od wyroku Sądu pierwszej instancji apelację złożył powód zaskarżając wyrok w całości i zarzucając:

- przekroczenie przez Sąd prawa swobodnej oceny dowodów zgromadzonych w sprawie.

Wskazując na powyższy zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja jest bezzasadna.

Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń podstawy faktycznej rozstrzygnięcia znajdujących oparcie w zgromadzonych w postępowaniu dowodach oraz właściwie zastosował prawo materialne w szczególności przepis art.898 § 1 kc. Zarzut przekroczenia przez Sąd Rejonowy swobodnej oceny dowodów jest oczywiście nietrafny. Skarżący nie wskazał nawet, które dowody zostały przez Sąd pierwszej instancji niewłaściwie ocenione i na czym ta błędna ocena dowodów miałaby polegać. Powód ogólnikowo tylko zarzucił, że dowody zostały ocenione jednostronnie, przedstawiając własną, subiektywną ich ocenę. Tak sformułowany i uzasadniony zarzut nie może oczywiście być podstawą do podważenia prawidłowych ustaleń sądu.

Skarżący nie zaprzeczył, że pozwana do października 2011r sprawowała nad nim opiekę, zapewniała mu wizyty opiekunów w czasie, gdy po wypadku był obłożnie chory, codzienną rehabilitację, odpowiednie łóżko z materacem przeciwoleżynowym, robiła zakupy, odwiedzała go. Jest oczywiste, że taka opieka wymaga znacznych kosztów. Nie ma nic negatywnego w tym, że te koszty były pokrywane z emerytury powoda. Zarzut rzekomego nierozliczenia się

pozwanej z wydatków pokrywanych z emerytury jest całkowicie gołosłownym. Opiera się wyłącznie na subiektywnych nie znajdujących potwierdzenia w realiach wyliczeniach powoda.

Zaprzestanie sprawowania opieki nad powodem przez pozwaną od października 2013r wynikała z winy samego powoda, który zakazał pozwanej wstępu do mieszkania. Konflikt, jaki powstał we wrześniu 2011r między stronami na tle rzekomego nierozliczenia się pozwanej z emerytury powoda nie jest zawiniony przez pozwaną. Prawdłowo, zatem w tej sytuacji Sąd Rejonowy uznał, że odwołanie darowizny przez powoda ze względu na rzekomą rażącą niewdzięczność pozwanej nie było skuteczne. W doktrynie i orzecznictwie przyjmuje się, że przez pojęcie rażącej niewdzięczności należy rozumieć tylko takie czynności obdarowanego

(działania i zaniechania), które skierowane przeciwko darczyńcy z zamiarem nieprzyjaznym. Chodzi tu przede wszystkim o popełnienie przestępstwa przeciwko darczyńcy oraz naruszenie przez obdarowanego obowiązków wynikających ze stosunków osobistych łączących go z darczyńcą. Przeprowadzone w toku procesu postępowanie dowodowe nie wskazuje, aby wyżej opisane zachowania pozwanej w stosunku do powoda miały miejsce.

Z powyższych względów na podstawie art. 385 kpc apelacja powoda podlega oddaleniu.

O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 102kpc mając na względzie sytuację majątkową powoda oraz charakter sprawy.